

REALIZACIJA FINANČNEGA NAČRTA ZAVODA ZA VARSTVO OKOLJA ZA LETO 1999

Stroš. mesto	Pror. postav.	Analit. pl. post.	Namen	Rebalans 1999	Realizacija 1999	Indeks 6:5
1	2	3	4	5	6	7
1201			SREDSTVA ZA DELO ZAVODA	28.870.700	28.272.205	97,9
	1111		Plače	18.252.400	17.835.597	97,7
	1131		Drugi osebni prejemki	2.247.300	2.145.574	95,5
	1151		Prispevki delodajalca	3.811.000	3.734.973	98,0
	2111		Materialni stroški	4.560.000	4.556.061	99,9
1201			SKUPAJ PROGRAM	21.780.000	19.767.656	90,8
	1560		Varstvo zraka	7.800.000	7.788.600	99,9
		01	Monitoring onesnaženosti zraka	7.800.000	7.788.600	99,9
	1562		Varstvo voda	2.380.000	2.380.000	100,0
		01	Oprav. meritev mineralnega dušika in ostankov pesticidov v tleh na vodovar. območ.	200.000	187.500	93,8
		02	Predčiščenje tehnoloških vod in varčevanje z vodo v industriji (JICA)	600.000	753.273	125,5
		03	Strokovne podlage za integralno oceno ogroženosti podtalnice		26.500	
		04	Imisijski monitoring podtalnice	480.000	480.000	100,0
		05	Komisija za pitno vodo, operativna skupina za k. p. v., kloriranje	1.100.000	932.727	84,8
	1563		Ostala področja varstva okolja	4.700.000	2.700.000	57,4
		01	Kataster hrupa	4.500.000	2.500.000	55,6
		03	Operativni program zelene površine, komisija	200.000	200.000	100,0
	1564		Krovni program varstva okolja	6.900.000	6.899.056	100,0
		01	Program varstva okolja (LA - 21)	4.000.000	4.000.000	100,0
		02	GIS - VO	1.000.000	999.600	100,0
		03	Sponsorstva, literatura, izredne analize	500.000	499.456	99,9
		04	Ekspertna mnenja, recenzije	600.000	600.000	100,0
		05	Informativni material, brošure, zloženke	800.000	800.000	100,0
			SKUPAJ ZAVOD	50.650.700	48.039.861	94,8

1. POROČILO O DELU ZAVODA

Delovanje Zavoda za varstvo okolja je prvenstveno usmerjeno v realizacijo nalog in projektov, katerih obveza je podana v določilih Zakona o varstvu okolja, Zakona o lokalni samoupravi, občinskih predpisih ter v sklepkih Mestnega sveta občine. Pri tem pa seveda ne moremo mimo nalog, ki jih narekujejo Nacionalni program varstva okolja (NPVO), predpisi EU, katerim se R Slovenija približuje oziroma jih uvaja v svoje zakonske in podzakonske akte ter na državnem in lokalnem nivoju sprejetih mednarodnih deklaracij in konvencij.

Pri projektu **varstva zraka** je bil poudarek na nadgradnji imisijskega monitoringa onesnaženosti zraka. Poleg rednih meritev smo v sodelovanju s HMZ uspeli pridobiti novo merilno postajo z opremo, ki se financira s sredstvi programa PHARE. Merilnik bo postavljen na lokaciji Titova cesta - podhod in bo nudil naslednje podatke: dušikovi oksidi, žveplov dioksid, ozon, lebdeči delci, meteorološki parametri.

Zagotavljali smo sprotno obveščanje v javnih medijih in po internetu o stanju onesnaženosti zraka, v končni fazi so aktivnosti za javno dostopen monitor (na lokaciji GRAD), na katerem bomo objavljali sprotne oz. zadnje podatke o onesnaženosti zraka na vseh merilnih mestih, meteorološke podatke, podatke o kvaliteti pitne vode.

Pri projektu **ravnanja z odpadki** smo nadaljevali spremljanje vplivov deponije komunalnih odpadkov na Pobrežju na okolje (hrup, smrad, prašne usedline, izcedne vode, podtalnica). Zagotavljali smo sprotno obveščanje zainteresiranih in strokovnih javnosti z rezultati monitoringa ter usklajevali vprašanja odškodnin v spornih primerih. Cilj projekta sanacije divjih odlagališč, ki je potekal pod okriljem JP Snaga s pomočjo javnih del, je varovanje podtalnice in okolja nasploh. Sredstva za vse te projekte je zagotavljala Komunalna direkcija iz naslova Ravnanje z odpadki.

Projekt **pitne vode** smo na eni strani regionalizirali (interesna regija), tako da smo vanj vključili tiste občine, ki se napajajo z vodo iz sistema mariborskega vodovoda oz. geografsko pokrivajo vodovarstvena območja, na drugi strani pa smo dosegli sodelovanje lastnika podtalnic - Ministrstva za okolje in prostor, in sicer z vidika odgovornosti do sanacije podtalnice kot vira pitne vode. Kvaliteto pitne vode je spremljala interdisciplinarna skupina strokovnjakov, ki je zagotavljala strokovne odločitve za doseganje zdrave oskrbe s pitno vodo.

V okviru projekta **ravnanja z odpadnimi vodami** smo skupaj s strokovnjaki JICA gospodarskim subjektom občine Maribor predstavili možnosti varčevanja z vodo v proizvodnih procesih ter možnosti čiščenja in predčiščenja lastnih odpadnih vod. Izdelana je bila študija upravičenosti glede predčiščenja in varčevanja z vodo v industriji.

Na področju **varovanja zelenih površin** je v skladu z določili Odloka o varstvu zelenih površin komisija potrdila dvoletni operativni program urejanja in vzdrževanja zelenih površin ter usmerjala pomembnejše posege na javnih in ostalih zelenicah.

Pri projektu **varstva pred hrupom** smo za ureditveno območje mesta in naselij izdelali karto obremenjenosti s hrupom iz infrastrukturnih objektov. Na podlagi te karte bo, upoštevajoč pretežno namensko rabo prostora v urbanistični zasnovi, možno opredeliti območja in stopnje varstva pred hrupom in območja, potrebna eventuelne sanacije zaradi prekomerne obremenitve s hrupom. Geografski informacijski sistem varstva okolja (**GIS-VO**) smo nadgradili z novimi bazami podatkov (onesnaževalci, stanje onesnaženosti, varstvena območja in varstveni režimi; zrak, hrup, podtalnica, pitna voda) kar daje celovitejši vpogled v stanje okolja na območju Mestne občine Maribor.

Poročanje o stanju okolja - v skladu s tradicijo Maribora pa tudi v skladu z Aarhuško konvencijo in Zakonom o varstvu okolja smo redno poročali o stanju okolja in okoljskih parametrih (tiskovne konference, tematske zloženke, Poročilo o stanju okolja za leto 1998).

V skladu z Nacionalnim programom varstva okolja ter mednarodnimi deklaracijami, ki jih je ratificirala R Slovenija in katere je podpirala tudi Mestna občina Maribor, smo aktivnosti usmerili v nov cilj in tako prešli v fazo **programiranja na področju varstva okolja**.

Pričeli smo izdelavo Lokalne agende 21 – Program varstva okolja za Maribor, s čimer smo se tudi praktično uvrstili v gibanje evropskih mest, ki si prizadevajo za trajnostni razvoj. V vsebini lokalne agende pa gre za program aktivnosti in ukrepov tako na področju okolja kot tudi na drugih področjih, upoštevajoč načelo trajnosti.

Delo Zavoda za varstvo okolja je organizirano v skladu s Odlokom o organizaciji in delovnem področju mestne uprave MOM. Delovna mesta so zasedena v skladu s Pravilnikom o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v upravi MOM; tako sta v zavodu dva višja upravna delavca, trije upravni delavci in en strokovni delavec. Glede na pravilnik in delovno področje bi morali imeti zaposlenega tudi strokovnega delavca za pravno področje, vendar ta zaposlitev ni bila realizirana.

2. OBRAZLOŽITEV REALIZACIJE IN FINANČNEGA NAČRTA

2.1. SREDSTVA ZA DELO

1111, 1131, 1151, 2111

Sredstva za delo zavoda so bila planirana in porabljena v skladu s predpisi, ki urejajo področje plač, drugih osebnih prejemkov ter prispevkov delodajalca. Poraba sredstev pri postavki materialni stroški je služila podpori pri izvedbi programa dela v tekočem letu.

2.2. PROGRAM

**1560
1560-01**

VARSTVO ZRAKA

Monitoring onesnaženosti zraka

S sredstvi smo zagotovili redni letni monitoring onesnaženosti zraka na lokaciji Bobby bar, delovanje merilnega sistema OPSIS ter meritve ozona in prašnih usedlin na več lokacijah na območju Maribora.

**1562
1562-01**

VARSTVO VODA

Opravljanje meritev mineralnega dušika in ostankov pesticidov v tleh na vodovarstvenih območjih

Glede na določila odloka o varstvenih pasovih in ukrepih za zaščito podtalnice na vodovarstvenih območjih smo v manjši meri zagotovili analize zemljin (sedem vzorcev: Vrbanski plato, Limbuška dobrava, Selniška dobrava) z ostanki fitofarmaceutskih sredstev na vodovarstvenih območjih, da bi lahko spremljali vpliv uporabe teh sredstev na pojavnost ostankov in njihovih metabolitov v pitni vodi. Na osnovi opravljenih meritev ugotavljamo, da ostanki atrazina v podtalnici Vrbanskega platoja ne izhajajo samo iz letošnje (1999) rabe teh pripravkov na kmetijskih površinah. Kljub majhnemu številu opravljenih meritev ugotavljamo, da se pripravki, ki vsebujejo atrazin, uporabljajo na posevkih koruze, v sadjarstvu in vinogradništvu. Na osnovi

opravljenih meritev je podana ocena, da pripravke, ki vsebujejo atrazin, uporablja tudi železnica pri zatiranju plevelov ob progah.

1562-02

Predčiščenje tehnoloških odpadnih vod in varčevanje z vodo v industriji

V letu 1999 smo zaključili dvoletni projekt Sanacija reke Drave, predčiščenje odpadnih vod in varčevanje z vodo pri industriji v Mariboru, ki smo ga vodili v sodelovanju z japonsko agencijo JICA. S sredstvi smo zagotavljali delovanje ekspertne skupine za revizijo celotnega projekta ter revizijo študije upravičenosti ter zaključnega poročila, ki so ga v okviru projekta izdelali strokovnjaki JICA.

1562-04

Imisijski monitoring podtalnice

Spremljanje imisijskih podatkov o podtalnici je redna naloga, ki jo moramo zagotavljati z namenom varne oskrbe z zdravo pitno vodo. Zaradi zelo omejenih finančnih sredstev je bilo v letu 1999 vzočevana podtalnica le še na 24 od 39 odzemnih mest. Analize vzorcev so zajemale pesticide, razgradne produkte in klorirana topila. Rezultati kažejo, da so v podtalnici iste pesticidne spojine kot pri prejšnjih meritvah. Najpogosteje in v najvišjih koncentracijah se pojavljata atrazin in desetilatrazin. Brez omenjenih pesticidnih spojin so bili le trije vzorci (vodnjak na Mariborskem otoku in vodnjaka DEM2). Največje koncentracije in porast pesticidov so bili izmerjeni v vrtinah na desnem bregu Drave.

1562-05

Komisija za pitno vodo, operativna skupina komisije za pitno vodo, kloriranje

Gre za delovanje in strokovno pomoč zunanjih strokovnjakov s posameznih področij, katerih naloga je spremljanje kvalitete pitne vode in svetovanje o možnih ukrepih za varno oskrbo s pitno vodo. Komisija je v tem letu obravnavala Dolgoročni program oskrbe s pitno vodo PROGRAM VODA 2025, triletni program 1999-2001, problematiko zniževanja kloriranja vode v vodovodnem omrežju, program ponikovanja pohorskih vod na Dravskem polju, letno poročilo o kvaliteti pitne vode za leto 1998, poročilo o stanju mineralnega dušika in fitofarmaceutskih pripravkov v tleh na vodovarstvenih območjih Bohova, Dobrovce in Vrbanski plato v letu 1998, imisijski monitoring podtalnice za 1998. Komisija je obravnavala tudi aktivnostih glede izdelave strokovnih podlag za oceno integralne obremenjenosti podtalnice in sanacijskega programa za celotno vodozaščitno območje (Dravsko poje, Vrbanski plato, Ruška podtalnica, Ceršak). Za informiranje o zaščiti in kvaliteti podtalnice smo pripravili zloženko o vodovarstvenih območjih.

1563

1563-01

OSTALA PODROČJA VARSTVA OKOLJA

Kataster hrupa

V tem letu smo nadaljevali izdelavo strokovnih podlag za karto obremenjenosti prostora s hrupom infrastrukturnih objektov. To bo tudi podlaga za izdelavo karte območij (stopenj) varstva pred hrupom, ki bo sestavi del UZMB. Ta karta bo tudi v pomoč pri izdaji dovoljenj za posege v prostor ter pri načrtovanju eventuelnih sanacijskih ukrepov. Nižja realizacija finančnih sredstev od predvidenega zneska (indeks 57,45) je posledica dejstva, da smo šele po rebalansu 1999 lahko podpisali ustrezno pogodbo in smo del sredstev prenesli v leto 2000.

1563-02

Operativni program zelene površine

S sredstvi smo zagotavljali delovanje komisije za zelene površine, del sredstev pa smo preusmerili v pripravo strokovnega informativnega materiala.

1564	KROVNI PROGRAM VARSTVA OKOLJA
1564-01	<p>Program varstva okolja (LA 21)</p> <p>Na podlagi sklepa Mestnega sveta smo v letu 1999 izvedli prve aktivnosti za izdelavo Lokalne agende 21 – program varstva okolja za Maribor (LA 21 – PVO za MB). Gre za pilotni projekt v R Sloveniji, ki ga v skladu z NPVO v tretjinskem deležu sofinancira tudi Ministrstvo za okolje in prostor. Projekt priprave LA 21 – PVO za MB bo predvidoma trajal do konca leta 2000, ko bo prešel v fazo implementacije posameznih konkretnih podprojektov, ki bodo zagotavljali razvoj lokalne skupnosti po načelu trajnosti .</p>
1564-02	<p>GIS-VO</p> <p>Izdelali smo nadgradnjo informacijskega sistema, in sicer za prikazovanje meteoroloških podatkov in podatkov o onesnaženosti zraka v Mariboru. Podatki se prenašajo iz merilnika ANAS v podatkovno bazo na HMZ, kjer se sprotno pregledajo in obdelajo in v ustrezni obliki pošljejo na strežnik HMZ. S tega strežnika prenašamo podatke na svoj strežnik in jih prikazujemo v obliki tabel in diagramov na internetu (občinske spletne strani). V naslednji fazi se bodo nekateri od podatkov prikazovali na zaslonu v obliki obračalnih strani v stekleni vitrini v mariborskega gradu.</p>
1564-03	<p>Sponzorstva, literatura, izredne analize</p> <p>Finančna sredstva te postavke smo koristili za finančno podporo pri izvedbi meritev ostankov fitofarmaceutskih sredstev v tleh na vodovarstvenih območjih – izredne analize, delno pa tudi za financiranje informativnega materiala – zloženke.</p>
1564-04	<p>Ekspertna mnenja, recenzije</p> <p>S sredstvi te postavke smo v smislu ekspertnih mnenj pridobili oceno o izvoru ostankov fitofarmaceutskih sredstev v tleh na vodovarstvenih območjih.</p>
1564-05	<p>Informativni material, brošure, zloženke</p> <p>V skladu s programom smo pripravili in izdali naslednje publikacije, brošure, vezave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poročilo o stanju okolja za leto 1998 – serijska publikacija v slovenskem jeziku; • Poročilo o stanju okolja za leto 1998 - povzetek v angleškem jeziku (The Report on the State of the Environment 1998 and the Preparation of the Local Agenda 21 for the Municipality of Maribor); • Gospodarjenje z vodami pri industriji v Mariboru – vodič za gospodarske subjekte v projektu JICA; • Final Report (zaključno poročilo projekta Sanacija reke Drave, predčiščenje odpadnih voda in varčevanje z vodo pri industriji v Mariboru); • zloženka Zimsko onesnaženje zraka. • zloženka Vodovarstvena območja • zloženka Pesticidi v našem okolju